

TRJE VAZNI GOVORI.

V Londonu : Attlee in Churchill :

Včerajšnji dan je bil zelo zanimiv, ker nam je prinesel tri zelo zanimive in važne zunanje politične govore. Med tem ko je preds. Truman v New Yorku spregovoril uvočno besedo k zasedanju skupščine Združenih narodov, sta v londonskem parlamentu govorila preds. brit. vlade Attlee in zastopnik opozicije Churchill.

Prvi je v brit. spodnji zbornici spregovoril Attlee, ki je naglasil, kako važen činitelj v političnem življenju je gospodarstvo. Nato se je pečal s pesimizmom nekaterih gubernikov, ki so se pritoževali, da pariška ni imela uspeha. Nato je izjavil, da britanska vlada namerava predložiti skupščini UNO, naj se prejšnje nemške kolonije Tanganjika, Togu in Kamerun postavijo pod nadzorstvo Združenih narodov. Tako hoče Vel. Britanija odgovoriti na laž o britanski imperializmu. Attlee je nadalje izrekel svoje veliko razočaranje zaradi sej Varnostnega sveta in zaradi veta, ki se tam postavlja. V Varnostnem svetu ni edinosti. Veta-pravica je bila določena, če bi v resnih zadevah med zavezniki nastal kak spor. Zdaj pa to pravico uporabljajo za malenkosti. Tako Varnostni svet izgubi svojo učinkovitost. Brit. vlada sodi, da je ta pravico treba revidirati, da se bo pravilno rabila. Dalje je dejal: Da se prepreči katastrofa nove vojske, mora vsakdo z drugimi sodelovati ne glede na svojo posebno ideologijo. Zahtevali so od nas, naj se britanske čete umaknejo iz tujih dežel. Način, kako je bila ta zahteva stavljen, pa kaže, da je to bila le gola propaganda. Čete, ki izvršujejo le policijsko službo, ne pomenijo nobene nevarnosti za mir. Pač pa pomeni nevarnost za mir, če kaka država izvede totalno mobilizacijo svojih čet. Končno je omenil še Španijo ter dejal, da bi vsak pritisk glede spremembe režima v Španiji, kakor to zahtevajo nekateri, pomenil le okrepitev Francovega položaja.

Za Attleejem je govoril Churchill kot voditelj opozicije ter dejal, da v vprašanju veta in Nemčije popolnoma podpira vlado. Glede Palestine pravi, naj bi Vel. Britanija mandat nad Palestino izročila Združenim narodom, ker je to breme pretežno za eno samo državo. Nepravilno je, da Združene države, ki se sicer tako navdušujejo za emigracijo Judov v Palestino, v palestinskem vprašanju ne sodelujejo. Govoreč o poljskem vprašanju je naglasil, da Sovjetska zveza ni vpoštevala niti jaltške niti drugih prejšnjih pogodb, ki se tičejo Poljske. Dejstvo je, da šedanja poljska vlada ne zastopa poljskega naroda in ni zmožna, da bi izvedla svobodne volitve. Nato je Churchill govoril z obžalovanjem o ravnanju komunistične vlade v Jugoslaviji, ki se tako sovražno obnaša soper Vel. Britanijo in Ameriko. Pri tej priliki je omenil tudi smrt ameriških letalcev, ki je bila povzročena po letalih tistih narodov, ki bi brez pomoči Vel. Britanije in Amerike sploh ne bili mogli biti osvobojeni. Govoreč o Jugoslaviji je tudi izrekel svoje obžalovanje nad obsodbo zagrebškega nadškofa dr. Stepišca. Nato je prešel na tržaške vprašanje ter naglasil, da se sklada z vladno politiko glede Trsta. Trst naj bo mednarodno pristanišče. Nato je odgovoril na Attleejevo opombo, ki je poprej dejal, da resnično nevarnost za mir pomeni le totalna mobilizacija v kakli državi. S tem v zvezi je Churchill zaaj vprašal, ali je res, da več kakor 200 sovjetskih divizij stoji v vojni pripravljenosti v zasedenih državah od Baltičkega do Črnega morja.

Na to Churchillovo vprašanje je v imenu vlade odgovoril Mac Neil, ki je dejal, da ne more povedati, ali res stoji v zasedenih deželah 200 sovj. divizij, niti ne kako so te divizije pripravljene. Splošno pa je znano dejstvo, da so sovjetske čete v teh deželah zelo številne. Glede palestinskega vprašanja je izrazil v imenu vlade upanje, da bodo Združene države sodelovale.

Med nadaljno debato je bilo zun. ministru Bevinu stavljen vprašanje, ali britansko zun. ministrstvo hoče objaviti besedilo sovjetsko-nemške pogodbe, ki je bila najdena v Berlinu? Bevin pa je nato le kratko odgovoril, da je boljše, če tega ne store.

V New Yorku: Truman:

Danes bo skupščina Združenih narodov v New Yorku začela svoje delo. Uvodni govor pa je snoči imel preds. Združenih držav Truman, ki je med drugim rekel, da bodo Združene države z vsemi sredstvi podprle prizadevanja Združenih narodov. Vsak poskus kogar koli, ki bi kjer koli na svetu z oboroženimi silami hotel rušiti mir, bo neposredno zanimal Združene države. Sodelovanje Združenih držav v UNO pomeni, da Amerika ne vodi več izolacijske politike. Združene države hočejo povsod in pri vsaki priliki podpirati Charto UNO. Človeštvo je treba osvoboditi strahu pred novo vojsko. Po njegovih mislih je strah pred novo vojsko neosnovan. Podreti pa je seveda treba barriere, ki ločijo narode, da bodo tudi navadna poročila lahko svobodno šla iz ene dežele v drugo.

= + =

BRIGHTON. Kongres brit. sindikatov je včeraj soglasno sprejel resolucijo za 40 urni tednik. Burna debata pa je nastala pri vprašanju o sprejemanju delavcev iz prejšnjih poljskih čet na delo v tovarne. Razni govorniki so tem Poljakom očitali, češ da so fašisti in da sovražijo sedanjo poljsko vlado. Govorili so tudi, da večina Poljakov, ki so zdaj v Angliji, nikdar ni dvignila orožja proti Hitlerju. Na te očitke je odgovoril neki delegat, ki je odločno izjavil, da nikakor ne gre označevati za fašiste te ljudi, ki so v resnici ušli iz pekla. Zaklical je: Ali smo pozabili na žrtve, ki so jih dali poljski letalci v vojni? Ali smo pozabili, kako so nam poljske čete pomagale v Italiji? Nato je bil sprejet predlog, da se sestavi komisija, ki bo obravnavala sprejem Poljakov na delo.

KRF. Včeraj so bile slovesno pokopane žrtve, ki so nastale na tistih dveh brit. rušilcih, ki sta začela na mine. Bilo je 39 mrtvih in 47 ranjenih.

PARIZ. V Franciji se je ustanovila nova stranka, ki ima namen delovati za revizijo komaj sprejete ustave. V to stranko so med drugimi vstopili tudi pristaši republikanske de Gaulistične skupine in pa li-

beralni radikali.

BERLIN. Davi so sovjetske straže močno oborožene odpeljale iz Berlina tiste delavce, ki so bili te dni prijeti v sovjetskem področju Berlina. Dovoljeno jim je bilo, da so smeli vzeti s seboj tudi svoje družine. Rekli so jim, da gredo v Odeso ali v Moskvo. Odpeljeni delavci so sami strokovni delavci in tehniki. Vodstvo social-demokratske stranke protestira zoper to in naglašja, da je to prisilno preselejevanje, in sovjetska represalija za poraz komunistične "enotne socialistične stranke" pri zadnjih volitvah v Berlinu.

PRIGLASITE ŽE TUJE VALUTE! Kdor še ni prijavil tujih valut (v Vetri-nju oddanih RM in Lir), naj to še danes napravi v fin. oddelku b.2/9. Pozneje priglasi ne bomo več sprejemali.

VEČERJA V KUHINJI ŠT. 14. Poslej bo kuhinja št. 14 delila večerjo ob ponedeljkih, sredah in petkih - za odrasle. Otroci in dijeta imajo večerjo vsak večer.

NAČELNO PREDAVANJE bo zaradi tridnevnice v čast Kristusa Kralja ob 8 v b. 17/10. Predava g. žpk. Novak.

VOMBERGERJEVO "VODČ" uprizorijo naši igralci v nedeljo zvečer, na kar občinstvo že danes opozarjamo.